

HUNDARNIR GE

Á FJALLI Leygardagin vóru nólsoyingar á fjalli í Heimarú Helvt, har tvær tær seinastu av trimum gongum vórðu riknar í rætt. Hundarnir eiga í dag meginpartin av rakstrinum, og í mun til fyrr, eru tað nú menninir, sum ganga fyri hjá hundunum

Leo Poulsen

Heimara Helvt er størsti av trimum hagum í Nólsoy. Oyggjin er luta í 48 merkur, sum er eitt óvanliga stórt markatal í mun til støddina av oynni. Hetta kemst av, at oyggjin er rík av fugli og var eisini fyrr mett sum gott rekapláss, eins og fleiri látur eru runt oynna.

Borðan er minsti haga-parturin og ber 12 merkur. Miðan ella Junkarshagi ber 14 merkur, meðan Heimara Helvt ber 22 merkur.

Ikki bert í markatali er Heimara Helvt størst, hon ber eisini lutfalsliga fleiri áseyðir enn hinir báðir haga-partarnir. Meðan Borðan vanliga tekur 7-8 upp á mørkina, og Junkarshagin tekur 8-9, so taka teir vanliga einar 12 seyðir upp á mørkina í Heimarú Helvt.

Ymsu fjøllini í Heimarú Helvt verða eisini gingin yvir tveir dagar. Vanliga verður farið á Urðina, teir rópa, ein dag, meðan teir reka Dalar-nar og vestari síðu ein annan dag. Leygardagin var tað so vestara síða og Dalar-nar, ið riknir vórðu.

Partur av manningini fer niðan á oynna, rekur seyðin suður móti markinum og so oman av. Annar partur av av fjallmanningini rekur so seyðin undan sær suður á Tjørnunes og heldur honum til har, inntil menninir koma oman av oynni við seyðinum haðani. So verður alt ríkið saman heim móti bøgardi-num, har nýggja rættin hjá Heimarú Helvt er bygd fyri fáum árum síðani.

Konubrot

Farið varð frá húsum klokkan átta, men sum so ofta dregur nakað út, áðrenn hildið verður á oynna. Rutan passar eisini soleiðis, at Ternan fer av Havnini klokkan 7.55 og er tí í Nólsoy klokkan 8.20. Nakrir av fjallmonn-unum komu við Ternuni, so klokkan leið væl at hálvgum níggju, áðrenn lagt var til brots.

Tað gekst kortini sra væl at reka, og um 11-tíðina vóru vit á rættini við fyrstu gongu. So var at fáa sær ein

góðan drekkamunn, sum konur og avvarðandi at fjallmonnunum komum við út á rætt. Tað er altíð hugnalig løta, og tosað verður um, hvussu raksturin gekk, og hvussu seyðurin sær út.

Eftir drekkamunn og stutta hvíld leggur annar helmingurin av fjallmonnunum til brots suður í Dalar, meðan hin helmingurin er eftir á rættini og klippir seyðinum í fyrstu gongu.

Tíðirnar broytast nóg, og farið er knossið, tá menn

knúlvaðust á knøum at klippa niðurbundnum seyði. Nú verða ærnar settar í »gapistokk«, og standa tí uppi, meðan klipt verður. Allarhelst klippa tveir mans hvør-jari ær, ein á hvørjari síðu.

Hetta gongur skjótt, men á Borðuni eru teir enn meiri framkomnir og nýta eldrivnum saks at klippa við, og tað gongur uppafur nóg skjótari.

Hendan dagin var ein av fjallmonnunum 20 ára gamla Barbara Andreasen, og fyri

hana er fjallgonga als einki nýtt.

- Eg mundi vera um 9 ára aldur, tá eg var á fjalli fyrstu ferð. Mær dámar tað sera væl og eri so at siga altíð við, sigur Barbara Andreasen.

Og hon ikki bara gekk aftan á seyðinum undir rakstri. Hon hjálpti til í rættini, tók bæði lomb og ær og firdi ikki fyri at klippa eisini.

Hundarnir avgerandi

Tað gekk væl í hond hendan dagin, so tá menn komu á

rættina við gonguni suðuri úr Dølum, var mest sum liðugt at klippa fyrstu gonguni.

Nú fóru menn so undir at geva medisín og at marka lombini. Tey verða sroytað fyrri brásótt og fáa sprænt medisín niður í hálsin fyrri orm og tilíkt. Hartil verður stroytt eitt sindur eftir rygginum móti seyðalús.

Annars má sigast, at seyðarakstur hevur broytt seg munandi seinastu fáu ári-ni. Góðir seyðahundar vórðu fyrr roknaðir at vera hundar,

sum kláraðu at renna eftir seyðinum og bíta teir, jú verri, jú betri. Hundarnir vóru ofta púra óvandar, og kundi finna upp á at storma inn í gonguna við tí úrsliti, at alt slapp. Og so at manna um aftur.

Í dag eru seyðahundar veruligir seyðahundar. Teir verða vandir næstan dagliga, og summir luttaka entá í altjóða kappingum fyri seyðahundar.

So sigast kann, at fyrr runnu hundarnir fyri hjá

REKA

Ríkið verður heim eftir síðuni